

İshak Paşa Sarayı, yüksek ve dik bir tepe üzerinde doğu-batı yönünde yaklaşık 7600 metre karelik bir alanı kaplamaktadır. Harem kısmını üç yandan çevreleyen Has Bahçe hariç dıştan dışa yaklaşık 115x50 metre boyutlarında olan sarayın, planındaki bütünlüğe rağmen aşamalı olarak inşa edildiği bilinmektedir.

Ziyaret Saatleri

1 Nisan-2 Ekim

Açılış Saati: 10.00
 Kapanış Saati: 19.00
 Gişe Kapanış Saati: 18.30

2 Ekim-1 Nisan

Açılış Saati: 09.00
 Kapanış Saati: 17.00
 Gişe Kapanış Saati: 16.30

Pazartesi günleri kapalıdır.
 * Saatler ve kapalı olduğu günler pandemi nedeniyle değişiklik gösterebilir.

Adres: Yukarıtavla Köyü/Ağrı • Ağrı İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Tel: 0472 215 32 17

Güncel bilgiler için lütfen web sitesini ziyaret edin.

f TurkishMuseums i officialturkishmuseums t TurkishMuseums y TurkishMuseums o TurkishMuseums

www.turkishmuseums.com

www.muze.gov.tr

İSHAK PAŞA SARAYI

ISSIZLIĞIN ORTASINDAKİ BEYLİK SARAYI

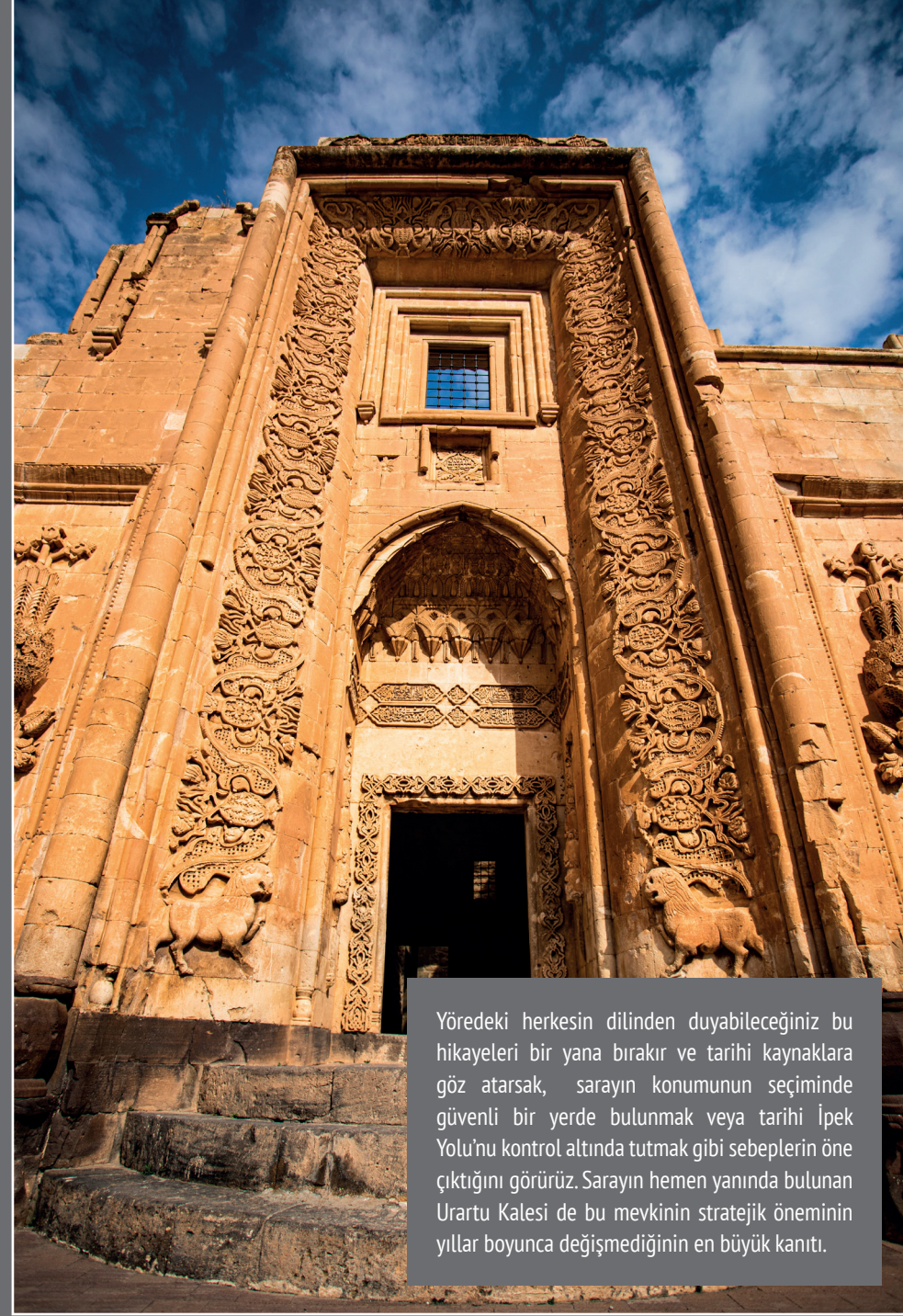
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER
 GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Tarihi kaynaklarda Bazid olarak geçen Doğubayazıt Ovası'nı ziyaret edenler yerleşim yerlerinden bir hayli uzakta, Ağrı Dağı'nın gölgesinde azametli bir yapıyla karşılaşır. Bu heybetli yapı, Osmanlı Dönemi'nin en güzel sivil mimari örnekleri arasında gösterilen İshak Paşa Sarayı'dır... İhtişamı uzaktan dahi hissedilen, detayları yakından görüldüğünde ise duyulan hayranlık bir kat daha artan bu saray, mimari tarihindeki yeri yanında hakkında anlatılan hikâyelerle de kültür ve tarih severlerin ziyaret etmekten çok büyük keyif alacakları bir yer.

Saraya ismini veren kişi İshak Paşa olsa da, bu muhteşem yapının inşasını başlatan kişi İshak Paşa'nın babası olan Çolak Abdi Paşa. Çıldır Atabeki olarak görev yaptığı yıllarda gücünü ve kudretini tüm dünyaya göstermek isteyen Çolak Abdi Paşa, o güne kadar benzeri görülmemiş bir saray yapılması talimatını verir. Hatta bununla ilgili dilden dile dolaşarak günümüze gelen bir hikâye de vardır. Anlatılanlara göre Paşa, sarayın mimarına şöyle der: "Ağrı Dağı'nın azameti ve heybeti karşısında görkemli bir yapı inşa et. Ağrı Dağı sarayı kıskanmasın, saray da Ağrı Dağı karşısında küçük ve önemsiz görünmesin". Sarayın yapıma sebebi ile ilgili anlatılan acıklı bir aşk hikâyesi de mevcut. Ağrı Dağı eteklerinde dolaşan bir çobana aşık olan kızını bu sevdadan vazgeçiremeyen Çolak Abdi Paşa çaresiz kalır ve şöyle der: "Öyle bir saray yapacağım ki kızım değil çobanı, Ağrı Dağı'nı bile göremeyecek." Bu hikayenin sonunu ve Paşa'nın kızının çobanı görüp göremediğini bilmiyoruz. Ancak gerçekten de hemen yanında tüm heybetiyle yükselmesine rağmen Ağrı Dağı'nı saraydan görmek mümkün değildir.

Yöredeki herkesin dilinden duyabileceğiniz bu hikâyeleri bir yana bırakır ve tarihi kaynaklara göz atarsak, sarayın konumunun seçiminde güvenli bir yerde bulunmak veya tarihi İpek Yolu'nu kontrol altında tutmak gibi sebeplerin öne çıktığını görürüz. Sarayın hemen yanında bulunan Urartu Kalesi de bu mevkinin stratejik öneminin yıllar boyunca değişmediğinin en büyük kanıtı.

Yapımı 99 Yıl Sürdü, Paşa 4 Yıl Oturabildi

Muhteşem mimari detaylarıyla ziyaretçileri büyüleyen, Ahıskalı taş ustalarının bütün maharetlerini sergiledikleri bu saray, I. Dünya Savaşı'na kadar Bayazıt Sancağı'nın yönetim merkezi olarak kullanıldı. Ancak buraya ismini veren İshak Paşa, yapımı tam 99 yıl süren sarayda yalnızca 4 yıl oturabildi.

İran sınırına komşu ve hatta sıfır noktası denilebilecek bir konumda inşa edilen bu saray, yalnızca İshak Paşa'nın ikametgâhi olarak hizmet vermemiş. Cami, türbe, erzak depoları, mahzenler, zindanların da bulunduğu bir yer. Topkapı'dan sonra en güzel Osmanlı Sarayı olarak ünlenmesi ve ismini duyurmasında burayı ziyaret eden yabancı seyyahların yazdıklarının da payı var. Özellikle çeşmelerinden sularla birlikte sütün de aktığına dair hikâyeler İstanbul'a kadar ulaşmış ve bu yıllarda dahi büyük merak uyandırmış.

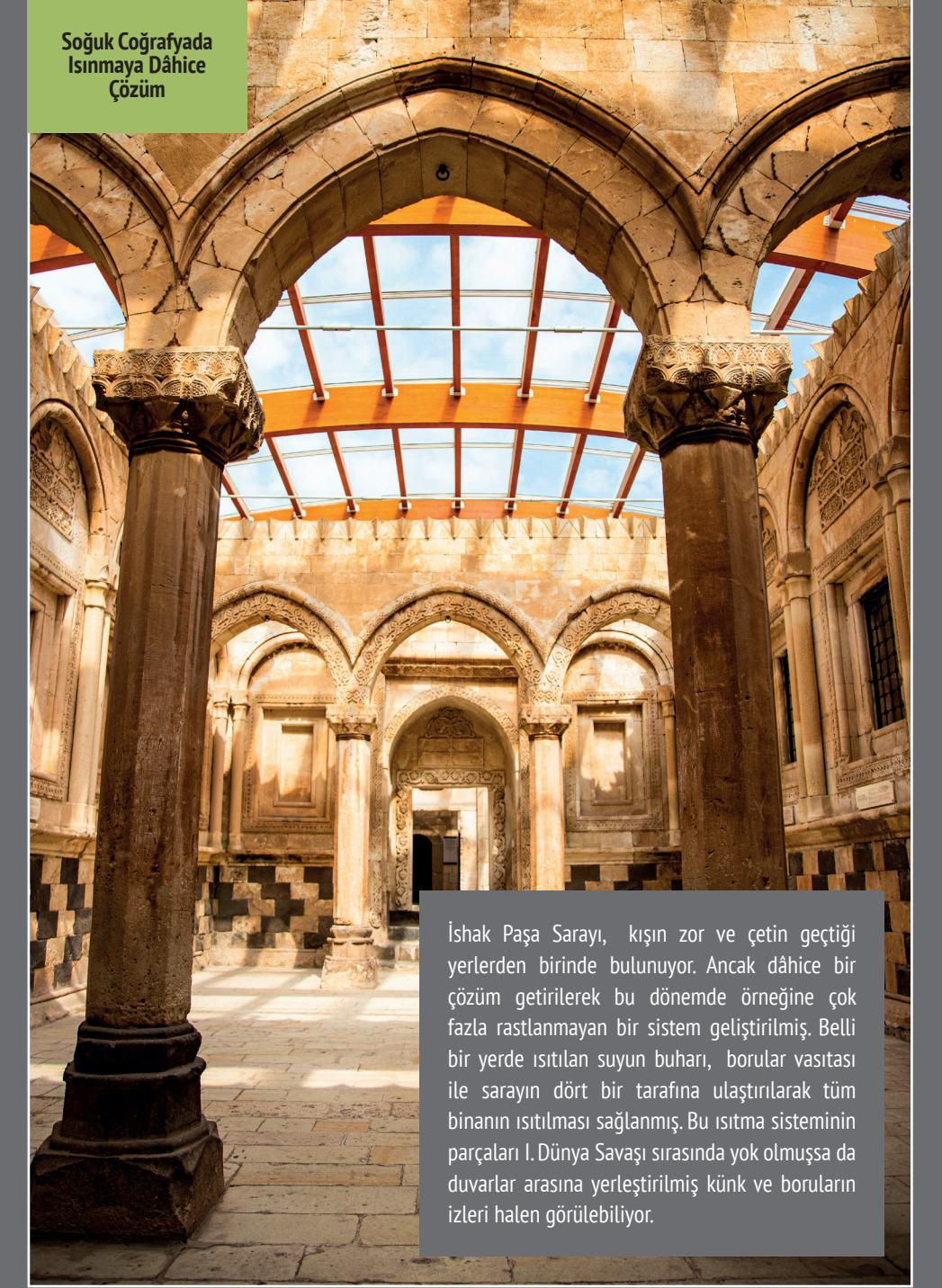
Muhteşem Mimari Detaylar

Osmanlı Dönemi eseri olmasına rağmen, sarayın her noktasını süsleyen bezemeler, taş tezyinatlar, motifler, mukarnaslar, geometrik ve bitkisel süslemeler farklı medeniyetlerin ve mimari üslupların bir karışımı. Selçuklu mimarisi başta olmak üzere Türk sanatına özgü motifler yanında barok, rokoko, ampir gibi batı kökenli mimari üslupları da barındırıyor. Aynı zamanda bölgesel yorumlar, İran, Gürcü, Ahıska ve Kafkas kökenli taş ustalarının hünerleri zeminden tavana kadar neredeyse her yerde görülebiliyor. Osmanlı başkentine uzak bir yerde bulunmasına rağmen güzellik ve zarafet bakımından İstanbul'daki hanedan sarayları kadar ihtişamlı.

Mimari detayları bakımından farklılıklar gösterse de yerleşim planıyla Topkapı Sarayı'nı andıran İshak Paşa Sarayı'nda biri iç diğeri de dış olmak üzere iki avlu bulunuyor ve yapılar bu avluların etrafına inşa edilmiş. Avlulara da bezemeleriyle hayranlık uyandıran taç kapılardan giriliyor. Her ayrıntısıyla ziyaretçilerine sıra dışı bir yapıda olduklarını hissettiren sarayda en ilgi çekici bölümlerden biri I. Avlu'da yer alan su ve süt çeşmesi. İnce bir düşüncenin ürünü olan bu çeşme, bir zamanlar misafirlere ikramın saraya ilk adım atıldığı andan itibaren başladığını gösteriyor.

Soğuk Coğrafyada Isınmaya Dâhice Çözüm

İshak Paşa Sarayı, kışın zor ve çetin geçtiği yerlerden birinde bulunuyor. Ancak dâhice bir çözüm getirilerek bu dönemde örneğine çok fazla rastlanmayan bir sistem geliştirilmiş. Belli bir yerde ısıtılan suyun buharı, borular vasıtasıyla sarayın dört bir tarafına ulaştırılarak tüm binanın ısıtılması sağlanmış. Bu ısıtma sisteminin parçaları I. Dünya Savaşı sırasında yok olmuşsa da duvarlar arasına yerleştirilmiş künk ve boruların izleri halen görülebiliyor.